

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ

Лілія Миколаївна БІЛОУС,

здобувач ПВНЗ «Університету сучасних знань»

Один із ідейних лідерів європейської інтеграції Жан Моне свого часу стверджував: «Ніщо не починається без людей; ніщо не триває без інституцій» [1]. Дане твердження лежить в основі розуміння важливості адміністративно-правових форм забезпечення діяльності людини в сучасному суспільстві. Самої лише людської діяльності в її фізичному розумінні як певної сукупності дій, спрямованих на настання конкретного результату, що сприймається органами чуття, недостатньо для того, щоб забезпечити розвиток такої діяльності з часом. Слід у цьому контексті наголосити на тому, що в основі розвитку національних інституцій у напрямі євроінтеграції лежить удосконалення відповідних адміністративно-правових форм.

Доволі цікавою з цього приводу є позиція О. Ф. Скакун, яка стверджує, що «правова форма діяльності – це організаційно-управлінська форма функціонування уповноважених на те суб'єктів, котра пов'язана зі здійсненням юридично значущих дій у порядку, визначеному законом, вона завжди спричинює настання певних правових наслідків» [2, с. 122].

З точки адміністративно-правової доктрини, варто навести думку Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй, які доводять, що «форми управління – це шляхи здійснення цілеспрямованого впливу, тобто форми управління показують, як практично здійснюється управлінська діяльність» [3, с. 132].

Не випадково професор менеджменту МакГільського університету Г. Мінцберг стверджує, що «ефективний менеджмент здійснюється там, де зустрічаються мистецтво, ремесло і наука» [4, с. 14]. Постає питання: продуктом чого виступає адміністративно-правова форма. На наш погляд, в її основі лежать усі ці три сфери життєдіяльності: мистецтво, практична діяльність і наука. Адміністративно-правова форма ідейно виникає на науковому рівні, апробується в процесі практичної діяльності, аналізується та вдосконалюється на рівні наукового знання.

Водночас у сфері гуманітарної діяльності Товариства Червоного Хреста України слід звернути увагу на таку адміністративно-правову форму, як нормотворчість. Н. І. Дідик та І. В. Бесага акцентують увагу на тому, що нормотворча діяльність у публічній сфері зазвичай є досить складним і тривалим процесом. Регулювання відповідної процедури, встановлення чітких процедурних меж є важливою гарантією відповідності та законності підзаконних актів, що видаються у сфері діяльності органів публічного управління. Виконуючи певні встановлені етапи та кроки, які здійснюються у чіткій послідовності, суб'єкт нормотворчості досягає все-таки своєї головної мети – прийняття якісного та бездоганного з правової точки зору нормативного акта. У юридичній літературі нормотворчий процес розглядається як процес, що являє собою певну сукупність стадій. При цьому стадія постає як визначена в часі форма, яка містить відповідний функціональний зміст, тобто ті вимоги, які пред'являються до учасників процесу та їх дій з метою досягнення матеріаль-

но-правового результату, передбаченого правовою нормою. У науковій літературі існують різні погляди на те, які стадії нормотворчого процесу слід виділяти [5, с. 25-26].

У гуманітарній діяльності Товариства Червоного Хреста України у процесі нормотворчості формується система нормативно-правових засад, яких мають дотримуватися всі суб'єкти гуманітарної діяльності в Україні, визначаються права та обов'язки центральних органів виконавчої влади, які так чи інакше залучені в процес реалізації гуманітарної політики держави, встановлюються внутрішні організаційні правила функціонування відокремлених структурних підрозділів Товариства Червоного Хреста України, правовий статус керівних органів Товариства, гарантії з боку держави щодо їх неупередженої, соціально-орієнтованої діяльності.

Ще однією адміністративно-правовою формою забезпечення гуманітарної діяльності Товариства Червоного Хреста України є електронна інформаційна взаємодія, яка здійснюється за допомогою національних електронних інформаційних ресурсів.

З огляду на цифрові зміни на адміністративно-правове забезпечення в сучасних умовах покладається завдання побудови не лише надійних інституцій, але й особливого цифрового середовища в державі, яке буде максимально безпечним, комфортним для населення, орієнтованим на швидке та безбар'єрне надання необхідних публічних послуг, організацію контрольно-наглядової діяльності, у тому числі в сфері розподілу гуманітарної допомоги, на засадах максимальної підзвітності кожному громадянину.

При цьому в гуманітарній діяльності надзвичайно важливою є цифровізація адміністративних послуг, коли внаслідок стихійного лиха чи бойових дій публічна адміністрація зіштовхується з раптовим значним зростанням кількості осіб, які звертаються за відповідними послугами через пошкодження їх житла, потребу в набутті статусу внутрішньо переміщеної особи, відновлення втрачених документів тощо.

Водночас електронна інформаційна взаємодія як адміністративно-правова форма забезпечення гуманітарної діяльності Товариства Червоного Хреста України являє собою не лише розробку державних реєстрів і систем, але й створення умов для функціонування віртуальної громадської спільноти, реалізації ініціатив з боку інститутів громадянського суспільства в цифровій сфері.

Таким чином, в основі адміністративно-правової форми лежать три сфери життєдіяльності: мистецтво, практична діяльність і наука. Адміністративно-правова форма ідейно виникає на науковому рівні, апробується в процесі практичної діяльності, аналізується та вдосконалюється на рівні наукового знання. У сфері гуманітарної діяльності Товариства Червоного Хреста України звернено увагу на таку адміністративно-правові форми, як нормотворчість та електронна інформаційна взаємодія.

Список використаних джерел:

1. Проблемні питання у сфері здійснення гуманітарної допомоги в Україні: аналітичний звіт // Разом проти корупції. URL: https://www.rpk.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/TAC_HumAid_consolidated_fin-vidredagovano.pdf.
2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2001. 656 с.

3. Адміністративне право: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В. М. Гаращук, В. В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. Харків: Право, 2010. 624 с.

4. Методологія дослідження професійної системи менеджменту: майстер-клас. Матеріали магістерського семінару / Е.А. Кузнецов. Одеса: Фенікс, 2018. 110 с.

5. Дідик Н. І., Бесага І. В. Особливості нормотворчого провадження у публічній сфері. *Соціально-правові студії*. 2018. Випуск 2. С. 25-31.